

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 447
din 20.07.2022

Dosarul nr. 1A/2022

Autosesizare nr. 2257/28.03.2022

Reclamat: profesor la Colegiul Național „Alexandru Lahovari,, din Râmnicu Vâlcea

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin afirmații defăimătoare la adresa femeilor făcute de reclamat în fața elevilor săi

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Numele și domiciliul reclamatului

2., profesor la Colegiul Național „Alexandru Lahovari,, din Râmnicu Vâlcea, cu sediul în Râmnicu Vâlcea din Strada General Praporgescu nr.19, jud. Vâlcea

II. Citarea părților

2. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. 3. Motive de fapt:

., profesor la Colegiul Național „Alexandru Lahovari”, din Râmnicu Vâlcea, le mărturisește elevilor, în timpul orelor de științe socio-umane, că „femeile sunt handicapate”, iar bărbații sunt „Dumnezeu pe pământ”.

Conținutul declarațiilor:

„Știți că în Marea Britanie de un an de zile s-a schimbat legislația în sensul acordării drepturilor animalelor? Am dat drepturi, noi, bărbații, că noi dăm drepturi, restul sunt degeaba.

Noi bărbații suntem Dumnezeu pe pământul ăsta. Femeile nu sunt, că au drepturi, sunt handicapate”.

Sușinerile reclamatului

4. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr. 3403/13.05.2022, reclamatul subliniază următoarele aspecte relevante:

- Reclamatul consideră că este acuzat de discriminare la adresa femeilor, întrucât cineva a postat pe Youtube un material audio, modificat, scos din context, dintr-o oră de curs, de la o

clasa a 12 -a, disciplina Filosofie. Pe baza acestei înregistrări problematice a apărut un articol denigrator la adresa reclamatului, într-o publicație locală, Timpul de Vâlcea. Articolul de presă a fost scris cu rea-voință, fără să i se ceară un punct de vedere, fără să fie întrebați elevii dacă înregistrarea respectivă este autentică, în ce context a fost făcută, care au fost concluziile argumentării, la final.

- În fapt, reclamatul se afla la o oră de Filozofie și, în timpul lecțiilor din capitolul Etică, referitoare la Etica aplicată, se discuta problematica drepturilor animalelor, lecție ce face parte din programa disciplinei Filosofie, la clasa a 12-a. În acest caz, reclamatul a primit o întrebare complexă care suna aproximativ astfel: “de ce se pune problema egalității în drepturi a femeilor cu bărbații, de ce a fost nevoie să se vorbească despre drepturi ale femeilor, ale elevilor, ale animalelor... și nu se vorbește nicăieri despre drepturile bărbaților?”

- Înregistrarea postată nu reprezintă punctul de vedere al reclamatului referitor la egalitatea în drepturi între femei și bărbați, așa cum greșit s-a interpretat în articolele publicate în media. Explicația dată de reclamat în timpul orei se referea la posibilitatea ca animalele să aibă drepturi.

Materialul audio nu reprezintă decât o decontextualizare și o distorsionare a argumentării prezentate în ora de curs, iar din înregistrarea postată lipsesc explicațiile anterioare, lipsește continuarea argumentării, lipsesc concluziile.

- Toate aceste acuzații au fost verificate de către comisia de ancheta din Colegiul National Al. Lahovari și de către comisia stabilită la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea, instituții care s-au autosesizat. Ambele comisii au desfășurat cercetări și analize proprii, au chestionat toți elevii claselor a 12 a la care predă reclamatul, au întrebat ceilalți profesori, personalul auxiliar, în legătură cu comportamentul acestuia. Au fost împărțite chestionare anonime tuturor elevilor de clasa a 12 -a, 8 clase, chestionare care vizau întrebări referitoare la presupusul comportament discriminator al reclamatului în timpul orelor de curs sau în întreaga sa activitate în instituție.

- Rezultatul tuturor acestor cercetări a fost că reclamatul nu a fost găsit vinovat pentru nici o faptă de natura celor imputate, nu a primit nici o sancțiune. Mai mult, ambele comisii au constatat că i-a fost încălcat dreptul la securitate, conform art.272, alin. 3, din legea 1/2011, conform căruia “înregistrarea prin orice mijloace a activității didactice poate fi făcută numai cu acordul celui care o conduce”. Consiliul Școlar al Elevilor din Colegiul National Al. Lahovari, a reacționat imediat la articolul denigrator din presa locală și a emis un comunicat public, nr. 08/20.01.2022, din care rezulta clar că niciun elev nu s-a simțit lezat.

- Scandalul mediatic i-a creat reclamatului un imens prejudiciu de imagine, i-a fost pătată o cariera didactică de 20 de ani, în care a obținut rezultate remarcabile la concursuri naționale și internaționale cu elevii, a devenit doctor în specialitatea Filosofie, fiind respectat de elevi, colegi, cunoscuți.

5. Au fost depuse la dosar câteva dintre declarațiile elevilor:

„Sunt sigură că eu mă aud în înregistrare, ceea ce atestă că am fost la oră. Discuția este scoasă din context, domnul profesor atacase de fapt sexismul și misoginia, fiind ironic și luând în derâdere argumentul expus în partea înregistrată. Domnul profesor a fost întotdeauna un model pentru elevi comportându-se etic la toate orele noastre. ”

reprezentantă a clasei a 12-a C

„Sunt foarte dezamăgită de ceea ce s-a întâmplat. Nimic din ce se aude în înregistrare nu este adevărat, ci e scos din context. Domnul profesor a zis imediat după că, bineînțeles, glumesc”, însă din motive evidente, partea aceasta nu se aude în înregistrare. Oricum toată discuția a fost ironică, iar domnul profesor a precizat clar că nu vorbea serios, ci doar ironiza. La ore s-a comportat întotdeauna adecvat și acum este denigrat pe nedrept. ”- reprezentantă a clasei a 12-a C

„Am aflat cu uimire despre acuzațiile care i-au fost aduse domnului profesor recunosc că am căutat și eu articolul, nu-l citisem până astăzi la prânz și în urma analizei informațiilor prezentate în articol, pot spune că informația mi se pare scoasă din context într-un mod exagerat care cred că a fost pur și simplu doar o încercare de-al denigra pe domnul profesor despre care atât eu cât și colegii mei avem o părere foarte bună. Domnul profesor s-a comportat la clasa noastră exemplar și pot spune, personal, că este modelul de profesor care ar trebui să fie întâlnit mult mai des în școlile din România. ”

- reprezentant al clasei a 12-a D

„Din păcate, nu pot să iau o poziție la nivelul celor spuse în orele claselor a 12-a, deși sunt sigur că declarațiile colegilor mei reprezintă cu adevărat contextul înregistrării, avându-l de asemenea pe domnul la catedră și știind stilul acestuia de predare, însă, pot spune cu certitudine, ca președinte al Consiliului Școlar al Elevilor că în ciuda atacului redacției către elevi cum că *„nu au educație”* sau că elevii nu cunosc cum să-și rezolve problemele fără să ajungă publice elevii sunt apărați de orice manifestări nelegale și știu că pot găsi în Consiliul Elevilor niște prieteni care pot gestiona asemenea situații. De aceea, dacă situația era într-adevăr atât de exagerată precum se dorește, am fi aflat, ci nu numai de la un singur elev dar de la clase întregi. Refuz, să fiu martor la această înscenare și să privesc cum este lezată integritatea Colegiului și structurii pe care o conduc. ”

- președinte CȘE.

IV. 6. Cadrul legal aplicabil

- Constituția României – art.16

- LEGE nr. 202 din 19 aprilie 2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

- Articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – art.23

V. Motivarea în fapt și drept

7. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

8. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

9. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

10. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțelege în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

11. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a arătat că în ciuda prevederilor legale grecești, unei persoane condamnate penal la o pedeapsă privativă de libertate cu executare (pentru refuzul înrolării în armată) nu i poate interzice să devină notar. Astfel CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

12. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

13. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „*sau oricare alt criteriu*”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelorora care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

14. În speță, faptul că discuția a fost purtată cu elevi de clasa a XII a, capabili să înțeleagă ironia și argumentele prezentate de profesor în cadrul orei de filozofie, justifică utilizarea de glume care să sublinieze, prin contrast, egalitatea între sexe, contextul declarat fiind cel al solicitării de către un elev a răspunsului la întrebarea: : „*de ce se pune problema egalității în drepturi a femeilor cu bărbații, de ce a fost nevoie să se vorbească despre drepturi ale femeilor, ale elevilor, ale animalelor... și nu se vorbește nicăieri despre drepturile bărbaților?*”

15. Din probele depuse la dosar de partea reclamată rezultă că afirmațiile acestuia au fost scoase din context. Din declarațiile elevilor de clasa a XII-a rezultă în mod clar că, după afirmațiile considerate discriminatorii, reclamatul a zis imediat după că, „bineînțeles, glumesc”,

însă, partea aceea nu se aude în înregistrare. Potrivit acestor declarații, discuția a fost scoasă din context, deoarece „domnul profesor atacase de fapt sexismul și misoginia, fiind ironic și luând în derâdere argumentul expus în partea înregistrată.,,

16. Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că, în speță, nu se confirmă săvârșirea unei fapte de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu șase voturi pentru și două împotriva,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele nu se confirmă.
2. Hotărârea se va comunica reclamatului.

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 20.07.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 20.07.2022

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.